

I

(Informace)

RADA

Závěry Rady o digitalizaci kulturního materiálu a jeho dostupnosti on-line a o uchování digitálních záznamů

(2006/C 297/01)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

Berouc v úvahu, že:

- kulturní dědictví, kulturní obsah a vyjádření ztělesňují a rozšiřují společné a základní hodnoty Evropské unie a jsou výrazem evropské kulturní a jazykové rozmanitosti;
- kulturní obsah hraje významnou společenskou a hospodářskou úlohu. Mezi občany, jakož i výzkumnými pracovníky, existuje skutečná poptávka po digitalizovaném obsahu. Digitalizace a dostupnost on-line může u našeho kulturního dědictví podnítit tvořivé úsilí a podpořit činnosti v jiných oblastech, jakými jsou například vzdělávání a cestovní ruch, a tím zvýšit konkurenceschopnost a růst v celé Evropě v souladu s Lisabonskou strategií;
- aby nedošlo ke zdvojování úsilí a bylo dosaženo součinnosti, je třeba koordinované akce na úrovni Společenství; tato akce však musí vzít v úvahu, že současné úrovně pokroku a koordinace v jednotlivých členských státech v oblasti digitalizace obsahu a uchování digitálních záznamů se značně liší, stejně jako vnitrostátní priority v těchto oblastech;

1. VÍTÁ

- sdělení a doporučení Komise o „digitalizaci kulturního materiálu a jeho dostupnosti on-line a o uchování digitálních záznamů“ jakožto součásti strategie i2010: iniciativa „digitální knihovna“;

2. SCHVALUJE

- základní strategické cíle a hlavní prvky doporučení Komise o digitalizaci kulturního materiálu a jeho dostupnosti on-line a uchování digitálních záznamů;
- vizi Evropské digitální knihovny, která má být společným mnohojazyčným přístupovým bodem k digitálně šířenému kulturnímu dědictví Evropy tj. dědictví, které se nachází na

různých místech a u různých subjektů, poskytující příznivé prostředí pro všechny druhy kulturních materiálů (texty, audiovizuální díla, muzejní exponáty, archivní záznamy atd.) a zaměřené na rychlé zpřístupňování co největšího množství zdrojů pro uživatele;

3. UZNÁVÁ

- různorodé úsilí, které je vyvíjeno v členských státech za účelem digitalizace archivů, knihoven a muzeí a jejich zpřístupnění on-line, jakož i různou úroveň pokroku;
- významnou koordinační činnost ze strany Skupiny národních zástupců pro digitalizaci za účelem výměny zkušeností členských států a sledování dosaženého pokroku, mimo jiné prostřednictvím dynamického akčního plánu ⁽¹⁾;
- potřebu zakotvit tuto koordinační činnost v institucionálním rámci Společenství;

4. ZDŮRAZŇUJE

- nepostradatelnou technickou práci, vykonanou na evropské úrovni Konferencí evropských národních knihovníků (CENL):
 - při organizaci a zřízení Evropské knihovny (TEL), která je bránou ke společným zdrojům národních knihoven v celé Evropě;
 - při vykonávání další práce směřující k vytvoření Evropské digitální knihovny;
- probíhající práce na projektech Michael (?) a Michael Plus, které spočívají v popisu a propojování digitálních kulturních sbírek muzeí, knihoven a archivů různých členských států a v poskytování přístupu k těmto sbírkám;
- že příští činnost by měla být založena na těchto a příbuzných iniciativách s cílem dosáhnout vyvážené spolupráce mezi knihovnami, muzei a archivy;

⁽¹⁾ Dynamický akční plán pro koordinaci EU zaměřenou na digitalizaci kulturního a vědeckého obsahu.

⁽²⁾ Vícejazyčný inventář kulturního dědictví v Evropě.

- že Evropská digitální knihovna může od samého počátku provádění koncepčních a technických příprav pro veškeré druhy kulturního materiálu (texty, audiovizuální díla, muzejní předměty, archivní záznamy atd.) využít v úvodních fázích možnosti dané významným množstvím vícejazyčných textových materiálů;
- význam vykonávání práce v oblasti digitalizace, uchovávání a dostupnosti obsahu při naprostém dodržování mezinárodních právních předpisů a právních předpisů Společenství v oblasti duševního vlastnictví;

5. BERE NA VĚDOMÍ

- záměr Komise uskutečnit studie týkající se pokroku při digitalizaci kultury v Evropské unii, socioekonomického dopadu dlouhodobého uchovávání digitalizovaných zdrojů a socioekonomického dopadu zdrojů veřejného sektoru;
- záměr Komise spolufinancovat síť středisek kompetencí zaměřenou na digitalizaci a uchovávání digitálních záznamů na základě 7. rámcového programu pro výzkum a vývoj;

6. VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTY, ABY

- se věnovaly otázkám souvisejícím s digitalizací kulturního materiálu a jeho dostupností on-line a uchovávání digitálních záznamů, uvedeným v doporučení Komise, a zejména pak hlediskům zdůrazněným v těchto závěrech;
- v rámci prvních kroků, v souladu s příloženým orientačním časovým harmonogramem uvedeným v příloze a beroucí v úvahu odlišnou počáteční situaci v členských státech,
 - **posílily národní strategie a cíle** týkající se digitalizace a uchovávání digitálních záznamů;
 - **přispívaly Evropské digitální knihovně**, která představuje společný mnohojazyčný přístupový bod ke kulturnímu dědictví šířenému Evropou;

- **zlepšily rámcové podmínky** pro digitalizaci kulturního materiálu, jeho dostupnost on-line a uchovávání digitálních záznamů;
- **posílily koordinaci** na vnitrostátní úrovni a mezi členskými státy ohledně souvisejících otázek;
- přispěly k účinnému posouzení pokroku na evropské úrovni.

7. VYZÝVÁ KOMISI,

- aby v rámci prvních kroků a v souladu s příloženým orientačním harmonogramem uvedeným v příloze
 - **povzbudila a koordinovala činnost týkající se Evropské digitální knihovny**, jakožto společného mnohojazyčného přístupového bodu k digitalizovanému kulturnímu dědictví šířeného Evropou;
 - přispěla **ke zlepšení koordinace politiky** týkající se digitalizace kulturního materiálu a jeho dostupnosti on-line a o uchovávání digitálních záznamů, zejména prostřednictvím vytvoření skupiny představitelů členských států, která bude pokračovat v koordinační práci Skupiny národních zástupců pro digitalizaci v institucionálním rámci Společenství, zabezpečí návaznost, včetně účinných přechodných opatření, a využije získané zkušenosti a odborné poznatky;
 - **řešila rámcové podmínky** pro digitalizaci, dostupnost on-line a uchovávání digitálních záznamů;
 - **vyhodnotila celkový pokrok** dosažený členskými státy v příslušných oblastech s přihlédnutím k jejich rozdílnému počátečnímu stavu; a vyhodnotila celkový pokrok učiněný ve vztahu k Evropské digitální knihovně a podala Radě v tomto smyslu zprávu.

PŘÍLOHA

PRIORITNÍ ČINNOSTI A ORIENTAČNÍ ČASOVÝ HARMONOGRAM (*)

A. ČINNOSTI A CÍLE PRO ČLENSKÉ STÁTY

1. **Posílit národní strategie a cíle** týkající se digitalizace a uchovávání digitálních záznamů prostřednictvím:

vypracování a aktualizace plánů a národních strategií pro digitalizaci kulturního materiálu	2007
zavedení národních strategií pro dlouhodobé uchovávání a ukládání záznamů	Polovina roku - 2008
stanovení kvantitativních a kvalitativních cílů, včetně souvisejícího finančního plánování v rámci víceletého období pro ukládání, digitalizaci, dlouhodobé uchovávání kulturního materiálu a přístup k němu on-line	2007
posouzení, a případně zahájení a podpory partnerství veřejného a soukromého sektoru pro digitalizaci	2007-2008

2. **Posílit koordinaci** uvnitř členských států a mezi nimi prostřednictvím:

stanovení vnitrostátních mechanismů pro koordinaci aktivit zaměřených na digitalizaci v oblasti kulturního obsahu, a to i na regionální a místní úrovni	2007
výměny informací s jinými členskými státy za účelem dosažení součinnosti, zabránění roztržiténosti a zdvojení činností	2007-2008
vypracování společných kritérií pro výběr materiálu, který je třeba digitalizovat, aby bylo dosaženo přidané hodnoty na evropské úrovni	2007

3. **Přispět Evropské digitální knihovně** prostřednictvím:

přípravy plánů a podnětů pro kulturní instituce tak, aby vkládaly stávající a nově digitalizované materiály do Evropské digitální knihovny	2007
podporování soukromých držitelů obsahu kulturních materiálů, aby zpřístupnily své statky chráněné autorským právem pro vyhledávání a zpřístupnily je prostřednictvím společného mnohojazyčného přístupového bodu	2008-2009
dohod nebo kolektivních dohod mezi držiteli práv a kulturními institucemi, jako jsou např. archívy, knihovny či muzea, umožňujících, aby materiály, na které se vztahuje ochrana podle autorského práva, tyto instituce zpřístupnily za smluvních podmínek on-line	2009

4. **Přispět k účinnému posouzení pokroku na evropské úrovni** prostřednictvím:

vyhodnocení výsledků a zkušeností získaných na úrovni členských států	jaro roku 2008
informování Komise o těchto výsledcích a zkušenostech a o návazných opatřeních přijatých ve vztahu k jednotlivým částem doporučení Komise a těchto závěrů o digitalizaci kulturního materiálu a jeho dostupnosti on-line a o uchovávání digitálních záznamů	jaro roku 2008

(*) Navrhovaný časový harmonogram pro činnosti a cíle představuje orientační rámec pro členské státy a Komisi, avšak nemá závaznou povahu.

5. **Zlepšit rámcové podmínky** pro digitalizaci kulturního materiálu a jeho dostupnost on-line a uchovávání digitálních záznamů prostřednictvím:

stanovení a zahájení činnosti v zájmu odstranění překážek ve vnitrostátním právu ve vztahu k digitalizaci kulturního materiálu a jeho dostupnosti on-line, a to včetně pro studijní, výzkumné nebo jiné účely za příslušných podmínek	2008
zavedení mechanismů pro usnadnění digitalizace a přístupu on-line k osiřelým dílům (tj. dílům chráněným autorským právem, jehož nositele je obtížné nebo dokonce nemožné určit) a k již nevydávaným či nešířeným dílům při naprostém dodržování práv a zájmů vlastníků obsahu	2008
zavedení právního nebo jiného účinného rámce na podporu digitálního uchovávání toto by mělo zahrnovat uchovávání digitalizovaného kulturního materiálu právně zmocněnými institucemi, využívání možností webových stránek těmito institucemi, přičemž se zohlední mimo jiné právo Společenství na ochranu údajů, jakož i vícenásobné množení a migrace tohoto materiálu	2009
podpory kulturních institucí za účelem zavedení příslušných technických norem pro digitální uchovávání v rámci organizace pracovních postupů týkajících se digitalizace	2008

B. ČINNOSTI A CÍLE PRO KOMISI

1. **Podpořit a koordinovat činnost týkající se Evropské digitální knihovny prostřednictvím:**

koordinace a podpory úsilí směřujícího ke zřízení společného mnohojazyčného přístupového bodu pro šíření kulturních materiálů	2007 a dále
koordinace a podpory činností směřujících k vyřešení otázek souvisejících se standardizací za účelem dosažení interoperability a činností směřujících k účinnému vyřešení otázky mnohojazyčného přístupu	2007-2008
poskytnutí prostoru pro jednání se soukromým sektorem a příslušnými organizacemi za účelem stanovení zásad poskytování materiálu pro společný přístupový bod	2007-2008
poskytnutí finančních a jiných zdrojů činnostem na evropské úrovni; formou podpory v rámci sedmého rámcového programu sítě středisek kompetence pro digitalizaci a digitální uchovávání v Evropě, s plným zohledněním rozdílných možností členských států a zvláštních charakteristických rysů jednotlivých forem kulturního obsahu; podpory technologií v rámci sedmého rámcového programu, které poskytují základ inovačních služeb a které by mohly být začleněny do společného mnohojazyčného přístupového bodu	2007 a dále

2. **Příspěk k lepší koordinaci politiky** týkající se digitalizaci kulturního materiálu a jeho dostupnosti on-line a o uchovávání digitálních záznamů prostřednictvím:

sledování činností vykonávaných členskými státy a podporou spolupráce mezi členskými státy	2007 a dále
pomoci členským státům v zájmu zjištění problémů a sledování oblastí bránících dalšímu vývoji a v případě potřeby navržením opatření na zahájení procesu digitalizace	2008-2009
zřízení skupiny složené z odborníků jmenovaných členskými státy, která bude pokračovat v koordinačních činnostech Skupiny národních zástupců pro digitalizaci v institucionálním rámci Společenství, přičemž zabezpečí návaznost – včetně účinných přechodných opatření – a využije získané zkušenosti a odborné poznatky .	2007

3. **Vyřešit rámcové podmínky** prostřednictvím:

návrhů řešení týkajících se některých konkrétních otázek autorských práv jako jsou např. osiřelá díla (tj. díla chráněná autorským právem, jehož nositele je obtížné nebo dokonce nemožné určit) a již nevydávaná díla, a zajištěním jejich účinnosti v přeshraničních případech	2008-2009
návrhů nápravných opatření na evropské úrovni, které budou vycházet ze zjištěných příčin problematických oblastí, nedosáhne-li „pružná koordinace“ očekávaných výsledků	2008-2009

4. **Zhodnotit celkový pokrok** na evropské úrovni prostřednictvím:

sledování pokroku v členských státech a vývoje směrem k Evropské digitální knihovně s využitím kvantitativních i kvalitativních ukazatelů založených na údajích získaných na vnitrostátní a evropské úrovni	2007 a dále
předložení zprávy o pokroku v členských státech a o pokroku týkajícího se společného mnohojazyčného přístupového bodu, a zejména vyhodnocením míry úspěšnosti „pružné koordinace“	2008